

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

**Tampere Rock Academy – hankkeen kehittämis-
mahdollisuudet 2014–15**

Risto Pajari

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön ko. (210 op)

02 / 2015

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Risto Pajari	Sivumäärä 36 ja 2 liitesivua
Työn nimi Tampere Rock Academy – hankkeen kehittämismahdollisuudet 2014–15	
Ohjaava(t) opettaja(t) Tarja Kuula	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Tampereen kaupungin nuorisopalvelut	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyöni tutkii Tampereella syksyllä 2014 käynnistynyttä Tampere Rock Academy – hankkeen käynnistämismahdollisuuksia. Turusta alun perin vuonna 2012 alkaneen nuorten yhteytoimintaan liittyvän hankkeen tarkoituksena on tuottaa ammattimaisia bändejä kahden vuoden ajanjaksossa. Tavoitteenani on tarkastella hankkeen etenemisen eri vaiheita ulkopuolisen näkökulmasta, esimerkiksi muistiinpanoja, omia havaintoja sekä haastatteluita tekemällä. Itse opinnäytetyöni konkreettinen tarkoitus on toimia arviointitutkimuksena jossa pohditaan hankkeen hyviä ja huonoja puolia. Sen tavoite on toimia myös eräänlaisena käsikirjana Tampereen nuorisotoimelle, sillä Rock Academy on tarkoituksena luoda pysyvä nuorisotyön muoto.</p> <p>Opinnäytetyön tilaajana on siis Tampereen kaupungin nuorisopalvelut. Rock Academy on siis tänä syksynä Tampereella alkanut hanke, jonka puitteissa pyritään karsimaan hakijoiden joukosta lupaavimmat nuorisobändit, joita ollaan jatkossa valmiita tukemaan niin soiton opetuksellisesti, järjestämällä esiintymistilaisuuksia sekä äänitysaikaa studiotiloissa. Monitoimitalo13ssa järjestetään lisäksi musiikkialan ammattilaisten pitämiä, kaikille avoimia klinikoita.</p> <p>Opinnäytetyön tavoitteena laajemmassa mittakaavassa on siis osaltaan parantaa musiikkipitoisen nuorisotyön asemaa Tampereella sekä olla mukana takaamassa tämänkaltaiselle työlle jatkumoa.</p>	
Asiasanat taidekasvatus, nuorisotyö, kulttuurikasvatus	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Risto Pajari	Number of Pages 36+ 2
Title Tampere Rock Academy – Project development-possibilities 2014-15	
Supervisor(s) Tarja Kuula	
Subscriber and/or Mentor Youth services, the city of Tampere	
Abstract <p>This thesis is a research about the Tampere Rock Academy –project and its startup-process which started in the autumn 2014 in the city of Tampere. The main target of this project (regarding band music-activities of young people), which originates in the city of Turku in 2012, is to produce professional musical groups in a period of two years of time. My personal goal with this thesis is to observe the progression of the project from an outsider-observer’s point of view. As a help, I am going to use my own annotations and observations regarding to the Academy, but also I will do interviews with young musicians participating to the project. The thesis itself is going to function as an evaluation of up- and downsides of the startup-process of the project. Also it aims to function as a manual for the Youth services of the city of Tampere, because it is planned that the Rock Academy –project will become a permanent form of doing youth work in the city.</p> <p>The thesis was subscribed by the Youth services of the city of Tampere. The Tampere Rock Academy –project is going to start out by choosing four of the most talented and promising young bands to be a part of it. The project is then going to support these groups by offering them musical know-how, arranging musical performances and also arranging free studio-time for recording sessions. There are also occasional clinics held by music business professionals at the Monitoimitalo13 in Tampere. These clinics are open and free for everyone.</p> <p>In the overall picture, the thesis aims to improve the position of music-related youth work in Tampere and also securing a continuum for this type of art-based education.</p>	
Keywords art education, youth work, cultural education	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 TAMPERE ROCK ACADEMY -HANKE	7
2.1 Hankkeen tavoitteet	8
2.2 Taustaselvitys: Musiikillinen kulttuurikasvatus Tampereella	9
2.3 Rock Academy -klinikat ja niiden sisällön arviointi	11
3 MUSIIKKIKASVATUSTEKNOLOGIA JA NUORISOTYÖ	16
4 TUTKIMUSMENETELMÄT	17
4.1. Aineiston hankintaperusteet & haastattelutulokset	18
5 AINEISTO-ANALYYSI	20
6 TOIMINNAN KEHITTÄMINEN	29
6.1 Ensimmäisen Tampere Rock Academy -hankkeen käynnistysprosessi	29
6.2 Rock Academy -hanke ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy	32
7 LOPPUSANAT	34
LÄHTEET	35
LIITTEET	37

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni aiheena on siis syksyllä 2014 Tampereella alkanut Rock Academy –hanke ja tämän kehittämismahdollisuudet. Työ on ns. arviointitutkimus, jossa pyrin tutkimaan kärjistettynä hankkeen aloittamisprosessiin liittyviä onnistumisia sekä asioita joiden onnistumiseen tulisi mielestäni jatkossa kiinnittää tarkempaa huomiota. Tämän opinnäytetyön tavoitteena on siis arvioida hanketta ja toimia sen kehittävänä tekijänä. Itse hankkeen tavoitteena on taas tarjota nuorille yhtyeille mahdollisuus päästä mukaan toimintaan, jonka puitteissa bändeistä pyritään kouluttamaan kahden vuoden periodin aikana niin ammattitaitoisia kuin vain on mahdollista. Olen tehnyt arviointitutkimustani seuraamalla itse hankkeen etenemistä, pitämällä päiväkirjaa siihen liittyvistä tapahtumista, haastatteleamalla hankkeen karsintoihin osallistuneita sekä valittuja yhtyeitä sekä lukemalla ja soveltamalla nuorisotyöhön liittyvää kirjallisuutta.

Kiinnostuin itse tekemään opinnäytetyön tästä aiheesta muutamastakin syystä. Olen harrastanut musiikkia sen eri muodoissa lähestulkoon koko nuoruus –ja aikuisikäni, aktiivisena kuuntelijana, elävää musiikkia seuraamalla sekä etsimällä uusia yhtyeitä ja mielenkiintoisia artisteja. Yhteisöpedagogi –opintojeni aikana olen pyrkinyt syventämään omaa tietopohjaani erilaisista taide –ja kulttuurikasvatuksellisista metodeista joita olen mahdollisuuksien mukaan pyrkinyt hyödyntämään myös työelämässä sekä opintoihin liittyvissä harjoittelujaksoissa. Olen myös soittanut erilaisissa yhtyeissä itse pitkään. Kun siis ymmärsin miten ainutlaatuisella tavalla Rock Academy –hankkeessa yhdistetään musiikki ja nuorisotyö, halusin heti päästä mukaan tähän projektiin tarkkailemaan sen onnistumista nimenomaan kotikaupungissani Tampereella, joka ympäristönä oli minulle jo ennestään hyvin tuttu. Olin kuullut ennestään hankkeen alkamisesta Turussa ja päätin ottaa itse yhteyttä Tampereen kaupungin nuorisopalveluihin ehdottaakseni yhteistyön tekemistä tämän arviointitutkimuksena toteutettavan opinnäytetyön muodossa. Turussa alkaneesta Rock Academyn toiminnasta on aiemmin tehty jo yksi opinnäytetyö, nimeltään ”Yhtäkkiä meid pidetään ammattibändinä”, ja sen on tehnyt kulttuurituotannon opiskelija Emilia Lehtinen.

Halusin dokumentoida tarkasti ja päiväkirjamaisesti koko hankkeen vaiheet esikarsinnoista sekä klinikoiden sisällöistä ja toteutuksista aina hankkeen tiedotukseen sekä toteutukseen noin yleisellä tasolla ja muodostaa näistä sitten oman loppupäätelmäni hankkeen toimivuudesta. Koska kyseessä on mielestäni upea mahdollisuus tehdä nuorisotyötä hienon harrastuksen parissa, toivon myös vilpittömästi että tekevästäni arviointitutkimuksesta olisi jatkossa hyötyä Tampereen kaupungin nuorisopalveluille.

Opinnäytetyöni on kaikessa yksinkertaisuudessaan tarkoitus vastata siis kysymyksiin 1. Mikä Tampere Rock Academy –hankkeessa on hyvää, mikä siinä toimii? sekä 2. Millä osa-alueilla hankkeen toteutus kaipaa vielä vahvistusta tulevaisuudessa? Toki tämän lisäksi työ sisältää taustatietoa hankkeen järjestelyistä sekä sen etenemisestä painottuen erityisesti sen alkamisajankohdasta siihen pisteeseen, kun itse hankkeeseen valitut yhtyeet on julkistettu. Tämä rajaus siitä syystä, että ajankäytöllisistä rajoitteista johtuen ei ollut mahdollista seurata koko hankkeen etenemistä aivan sen loppuun saakka. Näin ollen tarkoitukseni onkin keskittyä hankkeen käynnistämiseen ja siihen liittyvien tavoitteiden täyttymiseen.

Nuorten keskuudessa tehtävää työtä voidaan arvioida monessa eri vaiheessa ja itse arviointikin voidaan tehdä eri menetelmin tai erilaista arviointinäkökulmaa käyttäen. Arviointi voi tapahtua hankkeen alkuvaiheessa, jolloin selvitetään ohjelman käynnistämisen ehtoja ja sen mielekkyyttä. (Kylmäkoski 2003, 8.)

2 TAMPERE ROCK ACADEMY – HANKE

Rock Academy on alun perin kehitetty Turussa, jossa toiminta aloitettiin pilotoimalla hanke keväällä 2012. Vuonna 2014 mukaan hankkeeseen lähtivät Tampereen, Jyväskylän sekä Joensuun kaupungit. Vuoden 2015 aikana hanke laajenee vielä ennestään Helsinkiin, Vantaalle, Raumalle ja Espooseen (Turun kaupunki 2014). Rock Academyn tarkoituksena on valita karsintojen kautta mukaan hankkeeseen neljä alle 29-vuotiaiden nuorten omaa yhtyettä, jotka koetaan tarpeeksi potentiaalisiksi ammattilaisuuteen tähtäävää kaksivuotista koulutusta silmälläpitäen. Nämä valinnat julkistetaan tammikuussa 2015. Tampereella hanke aloitti Opetus – ja kulttuuriministeriön tuen avulla varsinaisesti siis syksyllä 2014. Bändikarsintoja syksyn aikana pidetään yhteensä neljä kappaletta, joihin osallistuu kaikkiaan 17 yhtyettä. Syksyllä alkoivat myös kaikille avoimet sekä ilmaiset ”rock-klinikat”, joita järjestetään noin kerran kuukaudessa. Klinikoiden luennoitsijoina toimivat musiikkialan pitkän linjan ammattilaiset ja tarkoituksena on tarjota kiinnostuneille vinkkejä sekä neuvoja niin managerointiin, keikkamyyntiin, tiedottamiseen kuin itse soittamiseenkin liittyen.

Yhteiskunnallisesta näkökulmasta tarkastellen Rock Academy on uudenlainen nuorisotyön muoto, joka osaltaan on mukana ehkäisemässä eriarvoisuutta sekä nuorten syrjäytymistä ja eriarvoisuutta sekä lisäämässä verkostoitumismahdollisuuksia. Lisäksi tavoitteena on myös nostaa paikallisen bänditoiminnan tasoa sekä helpottaa sen harraste-mahdollisuuksia Tampereen kaupungissa (Tampereen kaupunki 2014).

Karsintojen kautta mukaan valittavien neljän yhtyeen on myös sitouduttava noudattamaan yhteisiä pelisääntöjä, joka tarkoittaa käytännössä sitoutumista kahden vuoden valmennusjaksoon, osallistumista klinikoille, hyvää käytöstä sekä muiden huomioimista. Jos bändit tai niiden jäsenet eivät tähän kykene, saattaa matka Rock Academyn valmennusjaksossa katketa lyhyeen. Toisin sanoen, orkestereille tarjotaan tässä upeaa tilaisuutta ammattitaitoisen tiimin ollessa tukena, mutta vastavuoroisesti yhtyeiden pitää omalta osaltaan vakuuttaa hankkeen vetäjät ja järjestäjät omalla kypsyydellään. Kypsyys sekä yhteisöllisyys eivät tässä tapauksessa rajoitu siis ainoastaan soittamiseen, vaan hankkeen puitteissa bändien pitää osoittaa kykenevänsä ottamaan kaikki hankkeeseen osallisena olevat huomioon. Hankkeeseen valittujen

yhtyeiden on valmennusjakson aikana mahdollista tuottaa esimerkiksi musiikkijulkaisuja (studio-äänityksiä), musiikkivideoita sekä vastaanottaa entistä parempia esiintymismahdollisuuksia. Yhtyeiden omaan musiikkityyliin hankkeen puitteissa ei puututa, tarkoituksena on opastaa ja valmentaa bändejä heidän itse valitsemallaan tiellä.

Tampereen kaupungin nuorisopalvelut

Koska Tampere Rock Academysta on tavoitteen mukaan tarkoitus tulla pysyvä nuorisotyön muoto ja sen toteuttamisesta vastaavat kaupungin nuorisopalvelut, kerron tässä tiivistetysti nuorisopalveluiden sijoittumisesta Tampereen kaupungin julkishallinnollisessa organisaatiossa (Tampereen kaupunki 2014).

Nuorisopalvelut on lasten ja nuorten kasvua tukeva yksikkö. Nuorisopalveluihin kuuluu nuorten harrastus- ja vapaa-ajan palvelut, ennakoiva nuorisotyö sekä nuorten osallisuus- ja vaikuttamispalvelut (Tampereen kaupunki 2010). Kaiken kaikkiaan nuorisopalvelut on osa organisaatorakennetta, jonka kattona toimivat hyvinvointipalvelut. Oman ala-organisaationsa hyvinvointipalveluista muodostavat kulttuuripalvelut, joihin siis nuorisopalvelut osaltaan kuuluvat.

2.1 Hankkeen tavoitteet

Rock Academyn yleisiin tavoitteisiin kuuluu mm. edistää osaltaan nuorten osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja arjenhallintaa (Turku Rock Academy s.a.). Rock Academy tavoittaa siis suuren määrän pirkanmaalaisia alle 29-vuotiaita nuoria, joita hankkeen puitteissa tulee käsitellä tasa-vertaisina osallistujina. Arjenhallinnallinen tavoite astuu nähdäkseni kuvaan vahvemmin hankkeen päästyä jo käyntiin, tästä esimerkkinä vaatimukset nuorten täsmällisyydestä, motivaatiosta sekä innostuksesta toteuttaa hankkeen eri osa-alueita mutta myös huolehtia samalla esimerkiksi mahdollisista koulutuksista (Turku Rock Academy s.a.).

Hankkeen valtakunnalliseen toimintasuunnitelmaan kuuluu tavoitteiden osalta mm. seuraavaa: Erilaisia tilaisuuksia (mm. esiintymiskoulutus, keikkamyöntikoulutus, videotuotanto, sopimusjuridiikka, verkostoituminen, tapahtumatuotanto, viestintä sekä itse soittaminen) järjestetään vähintään kerran kuukaudessa per osallistuva kaupun-

ki. Itse musiikin tekemiseen liittyen (sisältäen esimerkiksi erilaiset tekniikkaan liittyvät alakohdat, musiikin soittaminen, sovittaminen, tulkinta, lyriikat jne., studion käyttäminen työkaluna äänitystilanteessa sekä live-esiintymiseen liittyvät asiat) tavoitteena on se, että kaikki yhtyeet saavat opetusta ja käyvät myös studiossa vähintään kaksi kertaa kuukaudessa saamassa palautetta sekä jatko-ohjeita. Tätä osa-aluetta pyritään mittaamaan bändien tallennetuotantojen sekä esiintymisten määrällä (Turku Rock Academy s.a.).

Hankkeen varsinaiset mainitut tavoitteet käsittelevät siis ymmärrettävästi pääasiassa jo Rock Academyn toimintaan mukaan valittuja yhtyeitä. Koska opinnäytetyöni on lopulta rajattu käsittelemään lähinnä hankkeen karsintavaihetta, pystyn arvioimaan ainoastaan toiminnan tavoitteiden mukaista onnistumista sen alkuvaiheessa. Omana ehdotuksena tavoitteisiin liittyen voisin lisätä ajatuksen hankkeen ulkopuolisten yhtyeiden ottamisesta mukaan keikoille mahdollisuuksien mukaan. Näkemieni bändikarsintojen perusteella Pirkanmaalla on hyvin paljon lahjakkaita nuoria yhtyeitä ja artisteja, jotka voisivat myös hyötyä Academyn järjestämistä keikoista. Lähtökohtaisesti tässä siis ideana olisi se, ettei kymmeniä lupaavia bändejä suljettaisi täysin hankkeen ulkopuolelle vain siitä syystä, etteivät ne vakuuttaneet paikalla ollutta tuomaristoa omassa karsinta-tilaisuudessaan. Näin toimiessaan hanke toimisi mielestäni omaksi edukseen sekä tietenkin pirkanmaalaisten yhtyeiden hyväksi.

2.2 Taustaselvitys: Musiikillinen kulttuurikasvatus Tampereella

Henkilökohtaisesti näen, että Rock Academy –hankkeen rantautuminen Tampereelle oli kaupungille ja sen nuorille musiikin harrastajille kuin lottovoitto. Tuetun ja ohjatun bänditoiminnan –ja kurssituksen alkaminen nimenomaan tässä mittakaavassa luo yhtyeille hienon ja ennennäkemättömän mahdollisuuden saada enemmän kokemusta ja tietoa harrastuksestaan, sekä verkostoitua muiden harrastajien ja jopa alan ammattilaisten kanssa. Puitteet tähän ovat mielestäni myös mitä mainioimmat: Hankkeen ”keskipisteenä” toimii harrastus –ja vapaa-ajanviettopaikka Monitoimitalo13, josta löytyvät hienot studiotilat niin musiikin tallentamiseen, esiintymistilanteeseen kuin vaikkapa musiikkivideon kuvaamiseen.

Monitoimitalo13:ssa sijaitsevassa ”Stage” –nimisessä äänieristetyssä esiintymistilassa järjestettiin myös syyskuussa 2014 ala-ikäisille yhtyeille tarkoitettu karsintatilaisuus. 18 vuotta täyttäneistä jäsenistä koostuvat yhtyeet karsivat kerran kuussa järjestettävissä karsinnoissa kaupungin keskustassa sijaitsevassa Jack The Rooster –ravintolassa. Kyseinen ravintola on erikoistunut nimenomaan live-musiikkiin ja sieltä löytyvä esiintymislava –sekä kalusto olivat bändien käytettävissä. Olin henkilökohtaisesti seuraamassa lähes kaikkia karsintatilaisuuksia ja omien havaintojeni mukaan tilaisuudet olivat ammattitaitoisesti järjestettyjä. Tilaisuuden kulku koostui useimmiten alkujuonnosta, jonka hoitivat hankkeen järjestäjät (Lauri Lepokorpi & Christopher Hokkanen) jonka jälkeen jokainen yhtye (maksimissaan viisi yhtyettä per karsinta) esitti muutaman oman kappaleensa. Tämän jälkeen esiintyjät saivat oman, kirjallisen palautteensa esiintymisen jälkeen.

Nimenomaan musiikkiin tai soittamiseen painottuvaa kulttuurikasvatusta on nähdäkseni peruskoulut ja lukiot poissuljettuna Tampereella aika vähäisissä määrin. Ahjolan kansalaisopistossa on mahdollista osallistua pop ja rock –orientoituneelle bändikursseille (Ahjolan kansalaisopisto, 2015). Monitoimitalo13:ssa taas toimii mm. työttömien nuorten työpaja, jossa on mahdollista suuntautua audiovisuaaliseen tai taiteelliseen opetukseen. Tämän lisäksi järjestetään satunnaisia bändikursseja esimerkiksi nuorisotaloilla. Vuoden 2015 aikana on Tampereelle avautumassa uusi ”Musakeskus”-niminen kulttuurikeskittymä, jonka toiminnan sisältö on vielä toistaiseksi hieman epäselvä (Tampereen Musakeskus, 2014). Tässä olisi epäilemättä kuitenkin potentiaalinen tilaisuus esimerkiksi kaupungille vuokrata tilaa ja järjestää erilaista kulttuuripainotteista toimintaa.

Tämänkaltaiselle kulttuuripainotteiselle nuorisotyölle on siis mielestäni selvä tilaus. Vaikkakin kyseessä on ns. bändikilpailu josta ainoastaan harvat ja valitut yhtyeet jatkavat eteenpäin, näen silti hankkeen toiminnassa paljon hyvää kaikkia yhteydenmusisoinnista kiinnostuneita koskien. Vaikka oma bändi ei pääsisikään jatkoon karsinnoista, ovat klinikat sekä karsintatilaisuudet oivia tilaisuuksia tutustua muihin soittajiin, kartuttaa esiintymiskokemusta –sekä tietoutta sekä saada kullannarvoista palautetta omasta esiintymisestä. Lisäksi hanke itsessään tukee nuorten soittoharrastusta ja tällä tavoin on osaltaan mukana ehkäisemässä syrjäytymistä sekä lisäämässä sosiaalista vahvistamista sekä osallisuutta nuorisotyössä Tampereella.

Musiikki tavoittaa tunnetiloja ja antaa elämyksiä. Se on yhdistävä voima eli myös musiikin sosiaalinen puoli on tärkeä: se että kuuluu kaveripiiriin. Lisäksi musiikki antaa eväitä pohtia, kuka itse on ja muita maailmankuvallisia asioita.

(Paaso & Kaski, 2012.)

Näin toteaa musiikintutkija Suvi Saarikallio Yle:n uutisartikkelissa ”Musiikki on äänekäs terapeutti”. Edellisessä musiikintutkijan sanomassa lauseessa tiivistyy mielestäni olennaisesti myös yhtye-musisoinnin yhteisöllisyyttä lisäävät positiiviset tekijät: Bändisoittamisen kautta nuoret ihmiset oppivat aikaisessa vaiheessa ryhmässä toimimiseen vaadittavia tärkeitä taitoja. Tämän lisäksi musiikin ja yhtyesoittamisen kautta saatetaan oppia nuorella iällä myös hahmottamaan omaa identiteettiä sekä minäkuvaa.

Kulttuuri ja taide voivat olla myös apuvälineitä, joilla elämää hallitaan. Näin kulttuurinen nuorisotyö lähenee sosiaalista nuorisotyötä vahvistamalla minäkuvaa. Kansainvälistyminen on aukaissut ovia ulkomaille, mutta paikalliset kulttuurituotannot ovat edelleen tärkeitä. Ne toimivat paikallisidentiteetin luojina ja vahvistajina. (Aho, Haapanen, Heikkinen, Laitinen, Majanen, Pilke & Sarha 2009, 39.)

Hankkeella on myös suuri potentiaali mitä tulee nuorten osallistamiseen taidekasvatuksellisia menetelmiä käyttäen. Lopulta hankkeeseen mukaan valitut yhtyeet pääsevät tutustumaan mm. studiotekniikan käyttämiseen ohjaajien opastuksella. Tämä luo mahdollisuuden, joillekin yhtyeille ehkä ensi kertaa, päästä kuulemaan omia äänitetyjä tuotoksiaan ja saada näistä ammattimaista palautetta. Tällainen toiminta kuuluu nähdäkseni ns. ”musiikkikasvatusteknologiseen” piiriin, jonka parissa mm. Helsingissä on tehty pioneerityötä jo vuodesta 1995 lähtien (Unkari 2006, 307). Helsingin kaupungin opetusviraston mediakeskus on tarjonnut jo viimeiset 20 vuotta äänistudio-toimintaa ja musiikkiteknologian koulutusta kouluilla musiikinopetusryhmien ja kouluissa toimivien yhtyeiden tuotosten taltioimiseen. Tämänkaltaisella, suhteellisen tuoreella taide – ja kulttuurikasvatuksen muodolla jota osaltaan myös Rock Academy käyttää hankkeensa puitteissa, olisi mielestäni valtaisa potentiaali myös osana koulujen musiikinopetusta esimerkiksi yläluokilla. Kiinnostuneita oppilaita varmasti riittäisi. Musiikkikasvatusteknologiasta lisää luvussa kolme (3).

2.3 Rock Academy -klinikat ja niiden sisällön arviointi

Rock Academyn toimintaan kuuluvat siis olennaisena osana kaikille avoimet ja ilmaiset musiikkialan ammattilaisten ohjaamat klinikat, joita järjestetään Monitoimitalo13:ssa noin kerran kuukaudessa. Luennot tapahtuvat arkipäivisin alkaen noin kello 18 ja puhujille on varattu aikaa noin kaksi tuntia. Tätä kirjoittaessa (joulukuu 2014) olen käynyt seuraamassa ja havainnoimassa neljä viidestä syksyllä pidetyistä klinikoista. Jatkoa seuraa edelleen vuoden 2015 puolella, mutta valitettavasti opinnäytetyön kirjoittajan on rajattava arviointitutkimuksen tekeminen hankkeen alkuvaiheeseen.

Ensimmäinen näkemäni klinikka pidettiin syyskuun 25. päivä ja tuolloin luennoitsijana oli paikalla ProPromotion –PR –yrityksen toimitusjohtaja Taija Holm. Holmin luento käsitteli pääasiassa yhtyeiden tiedottamiseen, promootioon sekä markkinointiin liittyviä aiheita sekä kysymyksiä. Omien pohdintojeni perusteella luento oli hyvä, sisältäen tärkeitä perusasiat mitä ”demo” –vaiheessa olevan nuoren yhtyeen pitää tietää, lähtien liikkeelle oman musiikillisen kokonaisuuden hahmottamisesta (harjoittelun ja keikkakokemuksen tärkeys, ts. rutiinin hankkiminen) oman imagon sekä julkisuuskuvan miettimiseen (promootioon tarkoitettut valokuvat yhtyeestä/artistista, tiedotteen kirjoittaminen) painottuen lopulta oman, muista yhtyeistä erottuvan kokonaisuuden tavoittelun tärkeyteen.

Ehdottoman tärkeitä asioita, mutta omasta mielestäni Taija Holm puhui klinikallaan hieman liikaa painottaen yksipuolista kaupallista puolta bändien ja artistien markkinoinnissa ja promoamisessa. Tämä erityisesti siitä syystä, että klinikan kuulijoiden joukossa oleville alaikäisille ja nuorille muusikonaluille saattaa syntyä hieman yksipuolinen käsitys bändin tiestä kellekelle maailmalle. On lukuisia esimerkkejä yhtyeistä, jotka ovat keskittyneet musiikkinsa hiontaan miettimättä liikaa omaa imagoaan bändinä ja jotka ovat, ehkäpä juuri tästä syystä menestyneet. Ellei sitten ajatella niin, että tietynlaisen imagon puuttuminen luo bändille jokatapauksessa jonkinasteisen julkisuuskuvan. Tämän ympärillä voidaan tietysti kierrellä ja kaarrella, mutta minusta olisi tärkeää osoittaa nuorille musiikin harrastajille että musiikilla voi myös menestyä keskittymättä liikaa ulkonäöllisiin seikkoihin jos musiikki vain on tarpeeksi hyvää. Omasta mielestäni tämä seikka on kuitenkin viime kädessä se, joka artistin tason ratkaisee ja hyvällä tuurilla avaa tien kaupallisiin radioihin.

Seuraava klinikka Monitoimitalolla pidettiin keskiviikkona 29.10., ja tällä kertaa aiheena oli rumpujen soitto. Klinikkan vetäjänä toimi Hanoi Rocks –sekä Popeda –yhtyeistä tuttu ammattirumpali Kari ”Lacu” Lahtinen. Koska klinikka oli selvästi rumpaleille sekä rumpujen soitosta kiinnostuneille kohdennettu, minulle itselleni tilaisuuden parasta antia olivat Lahtisen tarinat omista soittokokemuksistaan niin livetilanteissa kuin studio-olosuhteissakin. Paikalla oli kuitenkin kiitettävän paljon nuorempia sekä vanhempia rumpalinalkuja jotka esittivät asiallisia kysymyksiä nimenomaan soittamiseen sekä soittotekniikkaan liittyen. Lavalle oli tuotu rumpusetti, jota halukkaat pääsivät soittamaan sekä kokeilemaan. Lahtinen soitti klinikkan aikana myös itse paljon. Tiivistettynä voisi sanoa, että erityisesti yhtye –ja nimenomaan rumpujensoitosta kiinnostuneet saivat varmasti paljon irti tästä kerrasta. Näkisin, että tämän klinikkan suurta antia oli jälleen kerran upea verkostoitumistilaisuus. Tämä tosin yhdisti mielestäni kaikkia seuraamiani rock –klinikkoita.

Tiistaina 25.11. oli vuorossa syksyn kolmas klinikka jonka vetäjäksi oli kutsuttu tapahtumatuottaja Christopher Hokkanen, joka toimi osaltaan myös hankkeen bändikarsintojen tuomaristossa. Luennon aiheena oli tapahtumatuotanto sekä keikkamyynti. Tiivistetysti, tämä luento tarjosi mielestäni kaiken olennaisen mitä nuoren, aloittelevan yhtyeen tai artistin on hyvä muistaa esimerkiksi myydessään omaa yhtyettään keikalle ravintoloihin tai festivaalitapahtumiin. Lisäksi Christopher osasi taitavasti kertoa itsekin yhtyeissä musisoineena tarinoita ja esimerkkejä siitä, millaisiin kompastuskiiviin nuoret muusikot yleensä näiden asioiden tiimoilta sortuvat. Esimerkkeinä itsensä liiallinen kehuminen ja oman erinomaisuutensa korostaminen bändin ollessa vielä alkutaipaleella, sekä myytävän tuotteen (eli tässä tapauksessa musiikkiorkesterin) ylihinnoittelu keikkapaikalle. Kokonaisuutena tämä klinikka oli mielestäni syksyn antista parasta jo pelkästään luennoitsijan selkeän ja ymmärrettävän tyylin ansiosta.

Syyskauden viimeinen klinikka pidettiin joulukuun 17. päivä ja tämän järjestyksessään neljännen klinikkan vetäjänä toimi manageri Petteri Kokljuschin, mies joka on tullut tunnetuksi mm. Pohjois-Helsingin bändikoulun alkuperäisenä perustajajäsenenä, sekä esimerkiksi yhtyeiden TikTak, Indica ja Haloo Helsinki managerina. Kokljuschin puhui klinikalla bändien manageroinnista lähinnä omien, vakuuttavien kokemustensa pohjalta painottaen, ettei hän ole käynyt mitään koulutusta alalle vaan oppinut asioita lähinnä työtä tekemällä. Kokljuschinin tyyli oli hyvä ja rauhallinen, toisi-

naan poikettiin asiasta ja puhuttiin paljon muustakin bändisoittamiseen ja ylipäätään musiikkiin liittyvästä, mutta tämä kaikki nitoutui kuitenkin lopulta itse ydinasian ympärille. Yhtyesoitossa – ja toiminnassa kun hyvin moni asia on liitoksissa toisiinsa ja bändiä manageroiva henkilö saattaa toisinaan joutua tekemään hyvin monenlaisia askareita vaikkapa autonkuljettajan roolista aina roudarin apulaiseksi ja kaikkea siltä väliltä, kuten tällä luennolla kävi hyvin selväksi. Kaiken kaikkiaan Kokljuschinin klinika oli hyvä ja havainnollistava esimerkki siitä, miten raadollista ja monimuotoista yhte-managerin työ Suomessa on. Luultavasti tämä on yhtenä syynä siihen seikkaan, ettei vielä tänä päivänäkään maastamme löydy kuin kourallinen oikeasti työkseen managerointia tekevää henkilöä. Useat heistä saattavat tehdä sivutyökseen myös jotain muuta musiikkialaan liittyvää, kuten pyörittää pientä levy-yhtiö-toimintaa Kokljuschinin tapaan. Sääli, että tämän klinikan osallistujamäärä oli syksyn vähäisin, yhteensä vain noin kymmenkunta kuulijaa.

Voisin vetää yhteen syksyn 2014 klinikoiden annin käyttämällä tehokkaaksi toteamaani ns. SWOT –analyysia, eli analysoimalla toiminnan vahvuuksia, mahdollisuuksia, heikkouksia sekä uhkia.

Ehdottomana vahvuutena klinikoiden suhteen pidän jo aiemmin mainitsemaani verkostoitumisen mahdollisuutta. Koska klinikoiden vetäjät sekä hankkeen järjestäjät toivovat osallistujia olemaan aktiivisesti mukana keskustelemassa ja kyselemässä kulloisenkin luennon aiheesta, on näissä tilaisuuksissa syntynyt myös muutamia hedelmällisiä keskustelu-hetkiä sekä luennoitsijan ja osallistujan mutta myös itse osallistujien kesken. Luonnollisesti myös uuden ja arvokkaan luennoitsijoiden oman tietotaidon tarjoaminen nuorille ja kiinnostuneille muusikonaluille on suuri vahvuus. Kun varsinainen ”kivi” lähtee vierimään, eli tieto tämänkaltaisista klinikoista leviää eteenpäin, on potentiaalisten kuulijoiden määrä varmasti tänäsyksyistä osanottajamäärää laajempi. Mahdollisuuksia on siis levittää asiantuntijoiden tietotaitoa suuremmallekin ryhmälle kun kiinnostuneet ihmiset saataisiin ohjattua tilaisuuksiin sisään. Nähdäkseni tämä vaatisi aktiivisempaa markkinointia asiasta, mikä tietysti vallitsevien taloudellisten resurssien puitteissa on toisinaan ongelmallista.

Uhkina ja heikkouksina näkisin ensimmäisenä edelliseen liittyen vähäisen osanottajamäärän. Uhkana tässä lienee juuri se, ettei tieto kiinnostavasta klinikasta aina ta-

voita sen potentiaalista kuulijaryhmää. Eräänä heikkoutena näkisin myös luennoijien mahdollisen heikon valmistautumisen, mutta syksyn klinikoilla ei nähdäkseni tällaista ongelmaa esiintynyt. Jatkoa ajatellen onkin mielestäni hyvä varmistaa ja pitää huolta klinikoiden ohjaajien ammattitaidon riittävydestä.

Taulukko1 (SWOT-analyysi, klinikoiden potentiaali)

<u>Vahvuudet</u>	<u>Mahdollisuudet</u>	<u>Uhat</u>	<u>Heikkoudet</u>
– Vuorovaikutus	– Laajempi mainostus?	– Osallistujien puute	– Vetäjien ammattitaito?
– Verkostoituminen	– Potentiaalisia kuulijoita paljon	– Tiedotuksen riittämättömyys?	– Osallistujien motivaatio?
– Sosiaalinen vahvistaminen	– Musiikkikentän monipuolinen esittely	– Hankkeen näivettyminen?	
– Tietopohjan karttuminen			

3 MUSIIKKIKASVATUSTEKNOLOGIA JA NUORISOTYÖ

Aktiiviset ja innokkaat muusikot, kasvattajat ja tutkijat ovat kelloon tuijottamatta ideoineet, kokeilleet yrittäneet ja innostuneet – välillä turhautuneetkin etsiessään uusia musiikin opettamisen ja oppimisen mahdollisuuksia (Ojala, Salavuo, Ruippo & Parkkila 2006, 9)

Musiikkikasvatusteknologia on terminä monelle outo. Suomen musiikkikasvatusteknologian seura on kuitenkin perustettu jo lähes 10 vuotta sitten, joulukuussa 2005 (Ojala ym. 2006). Tänä ajanjaksona maahamme on muodostunut musiikkikasvattajien verkosto, johon kuuluu mm. musiikinopettajia, peruskoulunopettajia, instrumenttipedagogeja, nuorisotyöntekijöitä jne. Henkilökohtaisesti näen, että Rock Academy ohjaajineen pelaa myös vahvasti musiikkikasvatusteknologisella pelikentällä. Hankkeen tavoitteiden mukaan bändeille tarjotaan koulutusta koskien mm. videotuotantoa, viestintää sekä studiotekniikan käyttöä koskien, jotka kaikki osaltaan liittyvät musiikkikasvatusteknologian piiriin.

Tarkalleen ottaen termillä tarkoitetaan siis musiikin oppimiseen ja opettamiseen liittyvää koulutusteknologiaa (Ojala ym. 2006). Nuorisotyön parissa musiikkikasvatusteknologia ottaa vasta ensimmäisiä askeleitaan, mutta Rock Academyn kaltaisten hankkeiden yleistymisen ja leviämisen myötä voidaan musiikkikasvatusteknologian todellista vaikuttavuutta esimerkiksi yhtenä nuorten syrjäytymistä ehkäisevänä työkaluna vasta vuosien päästä. Musiikkia sekä yhtyesoittoa harrastavia nuoria on maassamme edelleen valtaisan määrät, josta esimerkkinä mm. pelkästään Tampere Rock Academyn bändikarsintoihin osallistuneet yhteensä 17 nuorten bändiä. Jatkuvasti uudistuva teknologia sekä tietotekniikka mahdollistavat uusia tapoja musiikin harrastamiselle sekä sen työstämiselle. Mielestäni olisikin tärkeää, että nuorten musiikkiharrastusten parissa toimivat ohjaajat seuraavat aikaansa myös tältä osin ja päivittävät myös teknistä tietämystään sekä taitojaan opettaa nuoria uutta teknologiaa hyväksikäyttäen. Omasta mielestäni teknologian käyttö bänditoiminnan ohjaamisessa ei saa kuitenkaan olla itseisarvo. Esimerkiksi studiotyöskentelyssä vaadittavien tietokone-ohjelmien käytön perusteet lienee hyvä esimerkki tutustumisenarvoisesta tekniikasta, kunhan painopiste pysyy itse musisoinnissa sekä sen monien osa-alueiden tiedostamisessa

4 TUTKIMUSMENETELMÄT

Koska opinnäytetyöni on eräänlainen arviointitutkimus, olen käyttänyt tutkimusmenetelmänä hankkeen oman arviointini lisäksi siihen osallistuneiden yhtyeiden haastattelutuloksia. Kyseessä on siis laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä. Kaikille hankkeeseen osallistuneille yhtyeille, joiden yhteystiedot sain tietooni, toimitin haastattelukaavakkeen jonka kautta koetin selvittää osallistujien tuntemuksia hankkeen alkutaipaletta koskien. Olisin mielelläni haastatellut bändien jäseniä henkilökohtaisesti, mutta lopulta haastatteluun osallistuneet yhtyeet halusivat itse vastata haastattelukysymyksiin yhdessä oman bändinsä nimissä.

Yhtyeille toimittamani haastattelukaavakkeen kautta kysyin, miksi yhtyeet halusivat osallistua Rock Academy –hankkeeseen, mitä hyötyä osallistujat kokivat tästä olevan musiikillisesti tai muuten, ovatko osallistujat käyneet tutustumassa Monitoimitalon rock –klinikoihin ja mielipiteitä hankkeen järjestelyistä sekä toimivuudesta ruusujen ja risujen muodossa. Lopuksi tiedustelin myös osallistujien ajatuksia oman mahdollisen musiikkiuran suhteen. Tämän menetelmän tarkoituksena oli yksinkertaisesti saada hankkeeseen mukaan pyrkivien sekä siihen lopulta valittujen bändien jäsenien ajatuksia Rock Academyn toimivuudesta ja monipuolisuudesta, sekä toteutuksen jouhevuudesta karsintavaiheessa.

Usein nuorisotutkijat pääsevät mukaan nuorisojoukkoon tutkijoina silloin, kun heillä jossain muussa roolissa on ollut aikaisempi kosketus samaiseen joukkoon! (Grönfors, 2008, 39).

Koen itse, että tämän tutkimusmetodin kautta sain luotettavia vastauksia johtuen osittain siitä, että tunsin itse henkilökohtaisesti joitakin haastattelemani bändien jäseniä muista yhteyksistä. Suuri osa karsintavaiheeseen osallistuneista yhtyeistä ei kuitenkaan halunnut lopulta osallistua haastattelututkimukseen, mutta sain mielestäni lopulta kattavan otannan vastauksia. Kyselyyn vastasivat loppujen lopuksi neljä eri yhtyeeltä, joista kolme bändiä valittiin lopulta mukaan itse hankkeeseen. Aineistanalyysia tehdessä nimesin vastanneet yhtyeet yksinkertaisesti nimillä yhtye 1, yhtye 2, yhtye 3 sekä yhtye 4 bändien anonymiteetin säilyttämiseksi. Analyysia tehdessä huomionarvoista oli se, että vastanneista neljästä yhtyeestä kolme oli valittu hank-

keeseen mukaan ja siis vain yksi vastannut yhtye ei päässyt karsintavaiheesta lopulta jatkoon.

Osallistuneiden yhtyeiden taustoista kerrottakoon, että yksi yhtye oli duo, molemmat naisia ja iältään 23 ja 24-vuotiaita opiskelijoita. Toinen yhtye oli myös viisihenkinen, ainoastaan naispuolisista muusikoista koostuva orkesteri. Iältään he olivat 23-28 –vuotiaita joista kaksi oli opiskelijoita, loput työssäkäyviä. Kolmas yhtye on viisihenkinen miespuolisista soittajista koostuva yhtye, jotka ovat kaikki 22-24-vuotiaita. Neljäs yhtye oli taas miespuolinen kolmikko, iältään 20-22-vuotiaita. Kaikki muut haastatelluun osallistuneet yhtyeet ovat kotoisin Tampereelta viisihenkistä miehistä koostuvaa yhtyettä lukuun ottamatta, jonka kotipaikkakunta on Äetsä. Osallistuneet yhtyeet ovat siis kaikki suurin piirtein samassa ikähaarukassa, suurimmaksi osaksi myöskin tamperelaisia ja 2/4 haastatelluista bändeistä on ns. ”tyttöbändejä”.

Omaa arviointiani tehdessä olen soveltanut niin kutsuttua ”osallistuvaa havainnointia”. Konkreettisesti tämä tarkoittaa siis sitä, että olen pyrkinyt osallistumaan hankkeen ympärillä tapahtuvaan oheistoimintaan mahdollisimman aktiivisesti.

Osallistuva havainnointi on tietoista ja systemaattista osallistumista niin pitkälle kuin olosuhteet sen sallivat, tutkittavien elämän toimintoihin ja joskus myös heidän kiinnostuksiinsa ja tunteisiinsa. Sen tarkoituksena on kerätä aineistoa suoran osallistumisen välityksellä eri tilanteista, joissa tutkijan vaikutus ulkopuolisena on pyritty minimoimaan. (Grönfors, 2008, 52.)

Tämänkaltainen osallisuus on mielestäni hyvin olennainen osa onnistuneen arviointitutkimuksen tekemistä, tutkijan on oltava keskellä tapahtumia vaikuttamatta kuitenkaan niiden kulkuun.

4.1 Aineiston hankintaperusteet & haastattelutulokset

Opinnäytetyön luonteen vuoksi olen antanut suuren painotuksen omalle arvioinnilleni sekä erilaisille havainnoille. Tätä tukeakseni olen pyrkinyt käyttämään mahdollisimman laajasti erilaista kasvatopedagogista sekä taide –ja kulttuurikasvatukseen liittyvää kirjallisuutta sekä muita lähteitä. Muuna aineistona olen käyttänyt haastattelututkimusta, jonka osoitin siis kaikille hankkeen karsintavaiheeseen osallistuville yhtyeille. Ottaen huomioon hankkeen käynnistysprosessiin tehdyn tutkimuksen rajauksen,

mielestäni kyseiset tutkimusmenetelmät puolustavat paikkaansa tekemässäni arviointitutkimuksessa.

Käytin bändien haastattelututkimuksia vahvimpana tutkimusmenetelmänä saadakseni hankkeeseen osallistuneiden mielipiteitä esille, sillä pidän niitä ensiarvoisen tärkeänä tukena suorittaessani omaa arviointiani käynnistämisprosessista. Mielestäni on tärkeää kerätä tietoa hankkeeseen osallistuneilta bändien jäseniltä ja päästä samalla vertaamaan heidän kokemustensa erilaisuutta/samankaltaisuutta samojen asioiden suhteen. Haastattelututkimuksen tekeminen tuntui heti alkuun myös hyvin luonnolliselta tavalta kerätä lisätietoa, ja se lieneekin hyvin yleinen tapa kvalitatiivista tutkimusta tehdessä.

Koska haastatteluun suostuneiden yhtyeiden jäsenten saaminen fyysisesti samaan tilaan yhtä aikaa osoittautui haasteelliseksi, päätin siis toteuttaa haastattelututkimuksen sähköisesti. Käyttämäni haastattelumalli on ns. puolistrukturoitu malli, jossa ”kaikille haastateltaville esitetään samat tai likipitään samat kysymykset samassa järjestyksessä” (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006). Käyttämäni kysymykset olivat avoimia kysymyksiä eikä niissä annettu valmiita vastausvaihtoehtoja. Tällä halusin saada vastaajat ajattelemaan kysymyksiä kokonaisvaltaisemmin ja välttämään täsmälleen samanlaisia vastauksia.

Otin bändeihin yhteyttä sähköpostitse tai sosiaalisen median kautta ja kerroin haluvani haastatella heitä Rock Academy –hankkeen pohjalta ja käyttää haastattelutuloksia opinnäytetyöni aineisto-analyysissa. Saadakseni aikaan yhtenäiset ja keskenään vertailukelpoiset haastattelutulokset, päätin esittää kaikille haastatteluun osallistuville yhtyeille täsmälleen samat kysymykset. Seuraavassa aineiston-analyysi luvussa käyn läpi esittämieni kysymysten taustoja sekä myöhemmin saamiani vastauksia sekä niistä tekemiäni päätelmiä.

5 AINEISTO-ANALYYSI

Lähden liikkeelle aineiston analysoinnissa suorittamastani haastattelututkimuksesta. Tiedustelin siis karsintoihin osallistuneiden yhtyeiden halukkuutta osallistua opinnäytetyöhöni sisällyttämään haastatteluun ja sain lopulta yhteensä neljältä yhtyeeltä tähän myöntävän vastauksen. Kun karsintoihin osallistuneiden bändien lukumäärä oli yhteensä 17 kappaletta, tulee vastausprosentiksi siis noin 23,5%. Vaikka haastatteluun osallistuneiden määrä jäi lopulta valitettavan pieneksi, koen kuitenkin haastattelun olleen hyödyllinen osallistujien yleisten mielipiteiden kartoittamiseksi. Jotain voi luultavasti päätellä myös siitä, että haastatteluun osallistuneista neljästä yhtyeestä kolme oli jo valittu hankkeeseen mukaan. Omalta osaltani jäin pohtimaan ajoitusta, eli jos haastattelututkimus olisi toteutettu aiemmassa vaiheessa, olisi osallistujien lukumäärä saattanut olla suurempi. Tein kuitenkin päätöksen venyttää haastattelututkimuksen aloittamista myöhemmässä vaiheessa jotta mahdollisimman usealla yhtyeellä olisi mahdollisuuksia osallistua vielä esimerkiksi hankkeen järjestämiin klinikkoihin ja tätä kautta saada myös enemmän perspektiiviä itse haastatteluun.

Haastattelu on eräänlaista keskustelua, jolla on tietty tarkoitus. Tämä asettaa vaatimuksia haastattelijalle. Haastattelijan on käyttäydyttävä ja puhuttava niin, että haastateltavat hyväksyvät hänet ja ymmärtävät häntä. (Pitkäranta, 2010, 81.)

Vaikka haastattelu toteutettiin sähköisessä muodossa, pyrin luomaan kaavakkeisiin mahdollisimman vapaamuotoisen ja helppotajuisen ilmapiirin. Tämän tarkoituksena oli saada vastaajat ajattelemaan positiivisesti itse haastattelusta sekä vastaamaan mahdollisimman totuudenmukaisesti, ikään kuin kyseessä olisi vapaasti käyty keskustelu joka toteutetaan kuitenkin sähköisesti. Aion analysoida haastattelututkimustuloksia anonymisti paljastamatta kunkin yhtyeen antamia vastauksia erikseen, sillä en koe tällä olevan hankkeeseen liittyvän arviointityön kannalta suurta merkitystä.

Ensimmäisenä kysymyksenä haastatteluhaavakkeessa kysyin vastaajien syitä osallistua Rock Academy –hankkeeseen bändinä. Halusin tällä yksinkertaisesti selvittää osallistuneiden bändien motiiveja lähteä hankkeeseen mukaan.

Toisena haastattelukysymyksenä tiedustelin bändien mielipidettä hankkeen tähänastisesta hyöty-potentiaalista, eli oliko hankkeeseen osallistuminen hyödyttänyt kyseistä bändiä esimerkiksi musiikillisesti tai jollakin muulla tavoin. Tämän kysymyksen kautta aloin vähitellen kerätä tietoa yhtyeiden tuntemuksista hankkeen alkamisen suhteen. Kysymys sisältää pilokysymyksen, eli ovatko hankkeeseen liittyvä oheistoiminta, kuten klinikat auttaneet bändien jäseniä verkostoitumaan ennestään tuntemattomien muusikoiden tai musiikki-alan ammattilaisten kanssa, tai että olivatko he esimerkiksi saaneet arvokasta palautetta omasta esiintymisestään Rock Academy –karsintatilaisuudessa.

Kolmantena kysymyksenä halusin suoraan tiedustella bändeiltä heidän osallistumistaan Rock Academyn järjestämiin klinikka –tilaisuuksiin. Halusin kartoittaa osallistujien määrää sekä heidän mielipidettään klinikoiden annista ja sisällöstä. Koska olin itse osallistunut jo usealle klinikalle ulkopuolisen tarkkailijan roolissa, osasin arvioida niiden osallistujamäärien perusteella, etteivät läheskään kaikkien karsintoihin osallistuneiden yhtyeiden jäsenet olleet näiden tapahtumien aktiivikävijäkuntaa. Niiden bändien jäseniltä, jotka klinikoilla kävivät, halusin taas saada suoraa palautetta niiden hyvistä ja huonoista puolista sekä yleisestä ilmapiiristä. Samalla halusin myös saada irti mahdollisia kehitysehdotuksia klinikoiden parantamiseksi. Tästäkin syystä käyttämäni puolistrukturoidun haastattelun mukaiset avoimet kysymykset toimivat tässä jättäen vastaajilleen enemmän ”pelivaraa” sekä tilaa käyttää omaa harkintakykyä.

Neljäntenä kysymyksenä kysyin osallistujien tietoutta Rock Academy –hankkeen konseptiin liittyen ylipäätään. Tällä kysymyksellä halusin saada enemmän informaatiota siitä, miten tietoisia bändit ovat olleet hankkeesta johon osallistuivat. Kuten aiemmin todettua, hanke on saanut alkunsa Turusta samannimisenä jo vuonna 2012 ja hanke on ollut jokseenkin hyvin esillä erilaisissa musiikkialan medioissa, mutta myös nuorisoalan julkaisuissa. Tämän vuoksi konsepti saattaa hyvinkin olla ennestään tuttu varsinkin musiikkia ja bänditoimintaa harrastaville nuorille. Neljänteen kysymykseen lisäsin vielä erikseen ”ruusuja ja risuja” –vaihtoehdon, eli tämän kysymyksen alle vastaajat saivat vapaasti ehdottaa omia näkemyksiään hankkeen parantamiseksi.

Viimeisenä kysymyksenä tiedustelin bändien omia tulevaisuuden-suunnitelmia mahdollisen musiikki-uran suhteen, eli oliko heillä toiveissa luoda musiikista itselleen ammattilaisura vai riittikö se ainoastaan mukavana harrastuksena. Tätä halusin kysyä siksi, että halusin tietää yhtyeiden omia pohdintoja sekä syitä hankkeeseen osallistumisen suhteen. Toisin sanoen, jos hankkeeseen mukaan lähtevillä bändeillä oli tarkoitus pitää yhtyeessä soittaminen mukavana sivuharrastuksena, miksi he olivat lähteneet mukaan hankkeeseen jonka tavoitteena on lopulta valmentaa bändeistä jopa musiikki-alan tulevia ammattilaisia?

Seuraavana esittämäni taulukkoon olen havainnollistaen kerännyt neljän haastattelun osallistuneen yhtyeen vastauksia.

Taulukko 2. Vastanneiden kokemuksia Rock Academyn käynnistysprosessiin liittyen.

	Hyötyä osallistumisesta? (K/E)	Osallistuminen klinikoille? (K/E)	Ennestään tuttu hanke? (K/E)	Musiikki, tulevaisuuden ammatti? (K/E)
Yhtye 1	Kyllä	Kyllä	Ei	Kyllä
Yhtye 2	Kyllä	Ei	Ei	Kyllä
Yhtye 3	Kyllä	Ei	Kyllä	Kyllä
Yhtye 4	Kyllä	Kyllä	Ei	Kyllä ja ei

Kuten yllä olevasta Taulukko 2:sta on havaittavissa, kaikki vastanneet yhtyeet olivat lähestulkoon yksimielisiä hankkeen hyötypuolista itselleen. Tarkka kysymys kuului: ”Koetteko, että osallistumisesta oli Teille hyötyä musiikillisesti/muuten?”. Vastaukset perusteluineen olivat seuraavanlaisia:

”Ainahan esiintymiset tuo lisää kokemusta ja paikalla oli suht paljon porukkaa, jonka ansiosta kenties saimme pari uutta kuulijaa. Ainakin pari uutta tykkäystä naamakirjasivuillemme, jos ei muuta :P” (Yhtye 4)

”Bändikatselmuksesta saatu palaute oli tärkeää. Kaikki palaute on kuitenkin plussaa, oli se hyvää tai huonoa! Ja tokihan isosti tullaan hyötymään Rock Academysta tulevaisuudessa, koska päästiin touhuun mukaan.” (Yhtye 2)

”Rock Academyssä on ehdottomia hyötyjä. Yksi kisan parhaista puolista on keikkojen saamien, sillä niitä ei ole koskaan liikaa. Myös ulkopuolisen asiantuntijan kommentit ja neuvot ovat tarpeen - itse, kun ei aina tajua, miltä bändi ulospäin näyttää tai kuulostaa. Ja onhan Rock Academyyn valituksi tuleminen loistava meriitti ja näyttö siitä, että yhtyeemme aiheuttaa kiinnostusta myös musiikkialan ammattilaisissa.

Jännityksellä odotamme, mitä Rock Academy käytännössä tuo tullessaan. Bändillemme on jo entuudestaan tuttua esimerkiksi studiotyöskentely ja promokuvaukset ammattilaisten tai pitkän kaavan harrastelijoiden kanssa. Siksi jännitämme, millä tasolla studiotyöskentely tai musiikkivideoiden tuottaminen on Rock Academyn piirissä.” (Yhtye 3)

”Ehdottomasti. Olemme saaneet paljon arvokkaita ohjeita, sähköpostitse saatu palaute karsintaesiintymisestä oli rakentavaa ja Rock Academyn klinikat ovat olleet hyödyllisiä.” (Yhtye 1)

Palautteiden perusteella bändit siis arvostavat karsinta-esiintymisestä saatua tuomari- ja palautetta, kertyvää keikkailukokemusta ja hankkeeseen mukaan valitut yhtyeet odottavat luonnollisesti tämän mukanaan tuomia uusia mahdollisuuksia sekä oivien avautumista ammattilaismaailmaan. Myös klinikat saivat kiitosta. Tässä vaiheessa hankkeeseen mukaan valitut yhtyeet kokevat varmasti positiivista jännitystä ja odottavat mielenkiinnolla miten tuleva kaksivuotinen hanke tullaan lopulta toteuttamaan ja mitä kaikkea se heille tarjoaa.

Seuraava kysymys haastattelukaavakkeessa kuului tarkalleen seuraavanlaisesti:

”Oletteko tutustuneet hankkeeseen liittyviin Monitoimitalo13:ssa järjestettäviin Akatemian klinikoihin? Jos kyllä, mitä mieltä näistä olette olleet?”. Kuten Taulukko 2:sta saattaa havaita, tämän kysymyksen kohdalla oli jo selvästi enemmän hajontaa. Yhtyeiden osallistumisalttius klinikoille oli ollut vaihtelevaa. Halusin kuitenkin saada palautetta yleisöltä, eli niiltä bändien jäseniltä jotka klinikoilla olivat käyneet. Vastaukset tähän kysymykseen perusteluineen näyttivät tältä:

”Itsekseni kävin kuuntelemassa Christopher Leen luennoiman klinikan 25.11.2014 ja se oli erittäin mielenkiintoinen ja sisälsi hyvää tietoa bändeille. Voisin mielelläni osallistua vastaavanlaiseen klinikkaan uudestaan.” (Yhtye 4)

”Emme ole osallistuneet vielä. Mutta varmasti hyviä ja antoisia tilaisuuksia ovat!” (Yhtye 2)

”Emme valitettavasti ole päässeet osallistumaan klinikoihin, bändi jäsenet, kun asuvat ympäri Suomea, eikä niin lähellä Tamperetta. Olisi loistavaa, jos klinikoita voitaisiin järjestää viikonloppuisin, jotta vähän kauempanakin opiskeleva tai työssäkäyvä ehtisi joskus mukaan.” (Yhtye 3)

”Kyllä olemme käyneet ja pitäneet niitä hyödyllisinä. Klinikoiden pitäjät ovat olleet ammattilaisia keikkamyymyjistä muusikoihin ja klinikat ovat olleet mielenkiintoisia sekä ai-
nutlaatuisia. On myös hienoa, että klinikoihin saa osallistua kuka tahansa ja niihin osallistuminen on maksutonta.” (Yhtye 1)

Tämän kysymyksen kohdalla tulokset menivät vastaajien osalta siis puoliksi. Ne jotka eivät olleet klinikoille vielä osallistuneet, valittelivat niiden ajankohtaa keskellä arki-
viikkoa sekä välimatkaa. Ymmärrettäviä syitä, mutta toisaalta musiikkialan ammatti-
laisten omat viikonloppukiireet saattaisivat radikaalisti vähentää hyvien luennoitsijoi-
den määrää. Lisäksi nuorisopalveluiden omien työntekijöiden palkkaaminen lauantai-
–tai sunnuntai –päiviksi saattaisi toisinaan osoittautua haasteelliseksi. Kukaan vas-
taajista ei minulle hieman yllättäen kuitenkaan kritisoinut klinikoiden tiedotuksen tai
markkinoinnin vähyyttä. Kiitosta keräsi klinikoiden avoimuus ja maksuttomuus, ai-
heisällöt sekä vetäjien ammattitaito.

Seuraavaksi halusin kysyä bändien tuntemusta itse hankkeesta, sekä samalla mah-
dollisuuden antaa positiivista että negatiivista palautetta tähänastisista Rock Acade-
my –kokemuksista. Kysymys kuului: ”Miten hyvin tunnette Rock Academy –konseptin
ennestään? Haluatteko antaa hankkeelle ruusuja/risuja (parannusehdotuksia jne.)?”.

”Emme tunteneet hanketta lainkaan ennestään. Vaikea sanoa hirveesti kokemamme
perusteella, mutta yritetään:

Plussaa siitä, että tollasia yleensäkin järjestetään. Ja klinikka oli tosiaan erittäin
hyvä, niinkuin jo mainitsin. Miinusta siitä, että aikaisemmissa sähköpostitiedotteissa
luvattiin esiintymisaikaa n.15min, mutta loppujenlopuksi kaikki esiintyjät saivat soittaa
ainoastaa kolme piisiä kestoista riippumatta. Tämä tarkoitti meidän kohdalla n. 7min
settiä, joka tuntui hieman turhalta (etenkin rumpalin osalta, joka raahautui paikalle
kipeänä Viialasta)

Tuntui se vähän hölmöltä yleisönkin vinkkelistä seurata tällaisia superlyhyitä sette-
jä, joita joillan (muillakin) bändeillä oli. Juuri kun alkoi saada esiintyjän juonesta kiinni,
niin se oli ohi ja taas 15min hiljaisuutta ja kamojen värkkäilyä. Ymmärrän toki, ettei
niin monelle esiintyjälle kovin pitkää soittoaikaa voi antaa, mutta se n.15min/bändi
olisi ollut mielestäni hyvä. Mahtui siihen sitten 2 taikka 10 piisiä.” (Yhtye 4)

”Emme tunne konseptia juurikaan ja ensimmäiseen kick off -meetingiin asti meininki
oli kyllä hyvin pimennossa. Siis että ei juurikaan tiedetty, että mitä koko homma tulee

pitämään sisällään, jne. Mutta miksipä tuota Academyn ”ulkopuolisille” kertomaan-
kaan. Pelkkiä ruusuja annettavana tähän mennessä!” (Yhtye 2)

”Rock Academy on entuudestaan melko tuntematon suurimalle osalle bändistä. To-
sin laulajamme ystävän rap-yhtye on mukana Turun Rock Academyssä ja hän antoi
positiivista palautetta hankkeesta.” (Yhtye 3)

”Emme tunteneet konseptia entuudestaan. Pelkkää hyvää sanottavaa ja kaikki on
ainakin tähän asti sujunut jouhevasti!” (Yhtye 1)

Tämä kysymys kirvoitti jo hieman enemmän kritiikkiä. Asia joka jäi minua hieman
harmittamaan, oli se, että olisin kaivannut tähän kysymykseen enemmän vastauksia
nimenomaan niiltä yhtyeiltä ja artisteilta joita ei lopulta valittu mukaan hankkeeseen.
Kuten aiemmin todettua, näistä neljästä vastauksen antaneesta yhtyeestä lopulta
kolme kappaletta pääsivät mukaan hankkeeseen.

Kritiikkiä hankkeelle tuli siis karsinta-esitysten pituudesta, tai ennemminkin sen puut-
teellisuudesta. Bändikilpailuissa on yleisesti ottaen hyvin tavallista, että yhden esiin-
tjän esiintymis-aika rajoitetaan viiteentoista tai jopa kymmeneen minuuttiin (noin
kaksi kappale-esitystä), tai kuten ilmeisesti tässä tapauksessa kolmeen kappale-
esitykseen. Näin toimitaan usein puhtaasti ajankäytöllisistä syistä jos mukana on
useita yhtyeitä, ja yleensä kolmen esitetyn kappaleen jälkeen raati pystyy muodos-
tamaan yhtyeestä ja sen esittämästä musiikista jo jonkinlaisen kuvan. Ymmärrän itse
myös bändikisoja kiertäneenä turhauttavana lyhyen esiintymisajan unohtamatta sitä
faktaa, että usein esiintyvä muusikko pääsee vasta ”vauhtiin” noin kahden tai kolmen
musiikkikappaleen esittämisen jälkeen. Raja on kuitenkin vedettävä johonkin, kun
aivan täyttä esiintymisaikaa ei yhtyeille voi tällaisissa tilanteissa luvata.

Muuten palautteiden perusteella koko Rock Academy –hanke tuntui olevan vastaajil-
le ennestään melko tuntematon. Muuten ylipäätään tämänkaltaisen hankkeen järjes-
täminen tuntui herättävän positiivisia tunteita, samoin kuten sen mukana tapahtuva
oheistoiminta.

Haastatteluni viimeisenä kysymyksenä halusin siis kysyä osanottajien ja heidän bän-
diensä tulevaisuuden suunnitelmista. Viimeisen kysymyksen tarkka asettelu oli tällai-
nen: ”Viimeiseksi omaan musisointiin liittyen, onko toiveissanne luoda musiikista it-

sellenne ammatti vai riittääkö se pelkkänä harrastuksena?”. Näin osallistujat tähän vastasivat:

”Musiikki = elämäntapa ja sitä tehdään niin kauan kun henki pihisee, tuli siitä sitten ammattia tai ei.” (Yhtye 4)

”Minulle musiikki riittää harrastuksenakin, mutta olisihan se mukavaa, jos musiikin voisi jotenkin sisällyttää tulevaan ammattiini (tradenomi). Ja luultavasti se tulee siihen liittymäänkin. Linalla on jo kahdet musiikkialan paperit.” (Yhtye 2)

”Tavoitteet tämän bändi kohdalla ovat kehittyneet tasaiseen tahtiin. Onnistumiset biisin kirjoituksessa, studiotyöskentelyssä ja keikoilla ovat kasvattaneet nälkää ja herättäneet toiveita ammattimuusikon urasta. Yhtyeemme pyrkiikin nöyrällä asenteella niin pitkälle kuin suomenkielisellä metallilla saralla voi ja on valmis tekemään musiikkia, vaikka ammatikseen.” (Yhtye 3)

”Kaikkien meidän haaveissa on ehdottomasti ura musiikin parissa, ja uskomme Rock Academyn olevan hyvä tuki tähän.” (Yhtye 1)

Vastauksista voisi siis päätellä, että kaikki vastanneet yhtyeet suhtautuvat tosissaan tekemäänsä musiikkiin ja suurin osa näkisi itsensä tulevaisuudessa työskentelemässä musiikkibisneksen parissa. Kaikille osaa ottaneille bändeille musiikki on luonnollisesti tärkeä harrastus, ja kuten usein taiteenalojen harrastajilla varmasti myös suurella osalla tätä vastaajaryhmää yhtenä unelmana on rakkaan harrastuksen muuttaminen työksi tai yhdistämällä se esimerkiksi nykyiseen työhön. On myös tärkeää, että hankkeeseen mukaan valittujen yhtyeiden asennoituminen omaan tekemiseen on kunnossa. Olisi sääli tuhjata oma paikkansa tässä hankkeessa välinpitämättömällä asenteella, mutta uskon että mukaan valitut yhtyeet ymmärtävät hankkeen arvon sekä sen suomat uudet mahdollisuudet. Varmasti hankkeeseen valituksi tuleminen vaikuttaa neljän ensimmäisen Tampere Rock Academy –yhtyeen kiinnostukseen sekä motivaatioon musiikillisen uranluonnin parissa.

Jätin Taulukko 2:sta pois haastattelussa ensimmäisenä esittämäni kysymyksen ”Miksi halusitte osallistua Rock Academy –karsintoihin bändinä?”, sillä tämä kysymys keräsi hyvin erilaisia ja monimuotoisia vastauksia. Tällä kysymyksellä halusin kartoittaa bändien omia motiiveja lähteä leikkiin mukaan ja myös edelleen kaivella tietoa siitä, mitä kautta hankkeesta oli mahdollisesti ensinnäkin kuultu. Näin yhtyeet tähän vastasivat:

”Sain viestin Rock Academysta (henkilökohtaiseen)sähköpostiini. En ole täysin varma, kuinka olin päätenyt kyseiselle postituslistalle, mutta veikkaisin sen johtuvan aikasemmasta Kulttuuripaja taustastani.

Viestissä kutsuttiin bändejä osallistumaan Rock Academyn järjestämiin karsintoihin. Vaikka otin hieman selvää Rock Academysta, en ollut täysin perillä, että mikä tämä juttu oikeen on. Kävimme lyhyen keskustelun asiasta bändikavereiden (rumpalin ja silloisen basistin) kanssa ja mietimme, ettei osallistumisesta mitään haittaakaan ole ja soittaminen on aina kivaa.” (Yhtye 4)

”Oikeastaan ehkä vähän yllärinä ja läpällä. Ollaan nimittäin osallistuttu bändinä kaikkeen, mihin ollaan vaan keksitty osallistua. Mutta ylipäätään osallistuminen tähän tuntui hyvältä idealta ja Rock Academyn tarjoamat puitteet tietenkin houkuttivat myös!” (Yhtye 2)

”Nykyisin musamaalimassa on erittäin vaikea päästä pinnalle tai herättää huomiota, varsinkin kun jokaisessa pikkukylässä on jos jonkinlaista pyrkyriä. Muun muassa tällaiset Rock Academyn kaltaiset bändikisat tarjoavatkin hyvän kanavan näyttää osaamistaan ja mahdollisuuden nousta ihmisten tietoisuuteen.

Etenkin kisan hyvät edut houkuttelivat: musiikkivideoiden tekeminen tai keikkojen saaminen ei ole itsestään selvyyys tänä päivänä. Ennen kaikkea koimme, että Rock Academy tarjoaa loistavan mahdollisuuden verkostoitua ja luoda suhteita alan ihmisiin, mikä onkin peruspilareita, jos halajaa musiikkimaailmassa eteenpäin.” (Yhtye 3)

”Koimme Rock Academyn olevan juuri sopiva vaihtoehto bändillemme tässä vaiheessa. Hankkeen ideologia kuulosti hyvältä ja ainutlaatuiselta, ja ajattelimme että yritetään päästä mukaan.” (Yhtye 1)

Tässä yhtyeiden vastaukset siis kokonaisuudessaan. Eli syitä osallistumiselle vaikuttaisivat olevan edelleen Rock Academyn tuomat mahdollisuudet, saada ammattimaista tukea ja näkyvyyttä omalle musiikki-uralle sekä verkostoitua muiden alalla työskentelevien kanssa. Joku oli kuullut hankkeesta sähköpostiviestissä, osa luultavasti lukenut jostain muualta tai kuullut ns. ”puskaradion” kautta. Joka tapauksessa arvioisin, että tulevaisuudessa vakiinnuttua sen osallistujamäärät kasvavat nimenomaan kuulopuheiden perusteella. Mielestäni on hyvä pitää muistissa, että musiikinharrastajat ja muusikot viettävät usein myös vapaa-aikaansa keskenään samoissa vapaa-ajanvietto-paikoissa, joissa sana hankkeesta ja myös erilaiset mielipiteet sen ympärillä leviävät eteenpäin. Toisin sanoen Rock Academysta tullaan siis puhumaan. Tämä saattaa tuoda hankkeelle lisää näkyvyyttä ja lisätä yleistä kiinnostusta sen ympärillä.

Yhteenveto haastattelututkimuksesta

Kun kävin haastattelututkimuksen tuloksia läpi, nousivat muutamien kysymyksien kohdalla tietyt seikat ylitse muiden joihin itsekkin olin kiinnittänyt huomiota omassa arvioinnissani. Bändit tuntuivat olevan yhtä mieltä hankkeen myötä saamansa esiintymispalautteen arvokkuudesta sekä järjestettyjen rock-klinikoiden tarpeellisuudesta. Osallistujien vastauksista sekä klinikoiden kuulopuheista jäi itselleni sellainen tunne, että hanke oli ennestään hyvin monille bändeille suhteellisen tuntematon ja ne jotka siitä olivat kuulleet, tiesivät sen sisällöstä vain hyvin pintapuolisia seikkoja. Yleisesti ottaen voisi sanoa, että vastausten perusteella hankkeen käynnistymisprosessiin oltiin pääosin tyytyväisiä ja nyt odotettiin mitä jatkossa seuraa. Bändeistä on myös aistittavissa niiden arvostus sekä vilpitön innostus Rock Academyn kaltaista hanketta kohtaan.

6 TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

6.1. Ensimmäisen Tampere Rock Academy –hankkeen käynnistysprosessi

Tähän lukuun koetan esittää omia huomioitani sekä arvioita liittyen hankkeen käynnistysprosessiin yleisesti. Arviointitutkimusta tehdessä voidaan puhua kärjistettynä kolmenlaisista eri näkökulmista. Näitä ovat tuloksellisuusperspektiivi, kehitysperspektiivi sekä tietoperspektiivi (Kylmäkoski, 2003, 11). Hankkeen käynnistämisen arvioinnista puhuttaessa sovelsin tähän tarkoitukseen ns. kehitysperspektiiviä, jossa arvioinnin avulla pyritään vahvistamaan instituutiota eli tässä tapauksessa Tampere Rock Academya.

On havaittu, että projektien ns. vetäjä tai koordinaattori on usein asiaan vahvasti sitoutunut tulisielu, jonka mukana projekti joko luhistuu tai kukoistaa. Henkilöityminen saattaa kuitenkin tehdä hankkeesta haavoittuvan: kaikki on yhden ihmisen varassa, joka ei välttämättä osaa jättää riittävästi tilaa ja mahdollisuuksia muille mukana oleville. (Seppänen-Järvelä, 2004, 15)

Tätä projektijohtamiseen liitettyä lausahdusta voi mielestäni hyvin soveltaa myös tämän hankkeen johtamiseen. Rock Academyn kaltaisen hankkeen onnistuminen vaatii vetäjiltä nähdäkseni aitoa omistautumista sekä innostuneisuutta asian tiimoilta.

Hankkeessa mukana olevien Monitoimitalolla työskentelevien ohjaajien oma musiikki-tausta sekä osaaminen ovat varmasti suuri etu, jota prosessin edetessä varmasti tullaan hyödyntämään. Talolla on käytettävissä hienot tilat ja henkilökunnasta löytyy niin audiovisuaalisen kuin digitaalisen äänipuolen hallitsevia alan ammattilaisia. Monitoimitalolla on myös erityinen Medialounge –tila ja äänieristettyyn ”Stage” –soittuhuoneeseen on mahdollista kasata bändin backline (soittimet + vahvistimet), soittaa keikka ja kuvata tästä vaikkapa hyvätasoinen musiikkivideo.

Näin alkuvaiheessa toiminta myös vetäjien osalta luultavasti vielä hakee muotoaan, mutta mielestäni roolitus on ollut onnistunut seuraamieni klinikoiden sekä bändikarsintojen suhteen. Tähän liittyen varmasti myös sisäinen viestintä sekä henkilökemioiden toimivuus ovat asioita, joihin mielestäni kannattaa kiinnittää erityistä huomiota.

Kun hanke alkusysäyksen jälkeen pääsee varsinaisesti vauhtiin, on mielestäni tärkeää että jokaisella hankkeessa mukana olevalla vetäjällä on oma selkeä tehtävänsä, kuten missä tahansa projektissa. Tämä tietysti siksi, ettei vastuu kasaannu liialti yh-

den tai kahden ohjaajan niskaan. Tampereella asia on nähdäkseni hyvin hoidossa, jään mielenkiinnolla odottamaan itse hankkeen lähtöpyrähdyttä.

Hankkeen tiedotus ja markkinointi on onnistunut arvioni mukaan kohtalaisen hyvin. Erityisesti klinikoiden mainostuksesta kannattaa huolehtia. Vaikka tapahtumia on markkinoitu mm. sosiaalisessa mediassa sekä julistejakona kouluille, kirjastoille ja musiikkiliikkeisiin, ovat niiden osanottajamäärät jääneet toisinaan suhteellisen pieniksi. On sääli, että esimerkiksi musiikkimanageri Petteri Kokljuschinin antoisasta luennoista pääsi nauttimaan arviolta vain noin kymmenkunta ulkopuolista kuulijaa. Tietysti nimekkäät vierailijat ja luennoijat vetävät paikalle enemmän kuulijoita oman taustansa vuoksi, mutta vähemmän kuuluisien asiantuntijoiden suhteen ”viidakorummutuksen” voimaa ei kannata pidätellä. Sosiaalisessa mediassa myös tapahtumien valokuvien sekä erityisesti videomateriaalin käyttäminen saattaa herättää potentiaalisten kävijöiden mielenkiinnon herkemmin kuin pelkkä teksti-pohjainen mainostaminen. Markkinoinnin ja mainostamisen vanhoihin sääntöihin kuuluu tehdä ”myytävästä tuotteesta kiinnostava” ja minusta tämä puoli Rock Academyssa on kunnossa. Luennot ovat kuitenkin ilmaisia, kaikille avoimia tapahtumia ja musiikki harrastuksena on edelleen hyvin suosittua ikään tai sukupuoleen katsomatta.

Ne bändikarsinnat, joita itse pääsin seuraamaan sujuivat arvioni mukaan hyvin. Olen itse oman musiikkiharrastukseni kautta kiertänyt erilaisissa bändikilpailuissa soittamassa ja niiden henki tuntuu olevan hyvin usein samankaltainen. Soittoaika on usein valitettavan lyhyt, vain noin 10–15 minuuttia mikä monen yhtyeen tapauksessa tarkoittaa siis kahta tai maksimissaan kolmea kappaletta. Näin on kuitenkin meneteltävä jotta kaikki yhtyeet ehtivät vuorollaan esiintymään. Lisäksi tuon kahden tai kolmen kappaleen aikana yleisö ja tuomaristo pystyvät kyllä yleensä muodostamaan oman mielipiteensä yhtyeen esittämästä musiikista ja sen yksityiskohdista. Tietysti Rock Academyn tapauksessa yhtyeille olisi ajallisesti varmasti voinut antaa enemmänkin esiintymisaikaa, sillä esiintyviä bändejä oli karsinnoissa ainoastaan neljä tai korkeintaan viisi kappaletta iltaa kohden. Mielestäni se ei kuitenkaan ole tässä tapauksessa tarpeellista juuri em. syystä, eli yhtyeestä saa vaadittavan informaatioarvon jo muutamien esitetyn musiikkikappaleen jälkeen.

Karsinta-esitysten perusteella olisin itse ehkä saattanut valita toisin mitä tulee lopullisiin bändivalintoihin hanketta koskien, mutta nämä ovat tietysti ainoastaan makuasioita. Tiedän itse, että saattaa olla hirvittävän vaikea päätös valita neljä yhtyettä yhteensä 17:sta ehdokkaan joukosta ja valintaa pitää luonnollisesti miettiä vieläpä monesta eri näkökulmasta. Ei riitä, että yhtye ja sen jäsenet ovat musiikillisesti taitavia, eikä se aina ole edes olennaista, heidän pitää osoittaa myös olevansa hankepaikan arvoisia, henkisesti kypsiä sekä motivoituneita ihmisinä. Ehkäpä joku musiikallinen yhtye jäi ilman hanke-paikkaa siitä syystä, että heidän katsottiin ”pärjäävän” tulevaisuudessa myös ilman tämän tasoista valmennusta? Oli miten oli, kaupungin taloudellisesti tukemaan hankkeeseen on syytä jatkossakin valita sellaiset yhtyeet mukaan joiden uskotaan olevan realistisesti potentiaalisia niin musiikillisesti (bändin soittotaito ja laulukirjoitustaito pitää mielestäni jo lähtökohtaisesti olla hyvällä, vähintään kehityskelpoisella tasolla) kuin henkisellä puolellakin, eli asenteen pitää olla kunnossa. Ei pelkästään oman musiikin tai bändisoittamisen suhteen, vaan esimerkiksi koulunkäynnin sekä oman yleisen käyttäytymisen sujuvuutena. Kaksi vuotta intensiivistä valmennusta hankkeen parissa on pitkä aika ja tästä syystä vaatii pelisilmää huomata onko jossakin tietyssä muuten hankkeeseen sopivassa bändissä vaarana esimerkiksi se, että se saattaa hajota henkilökemioista johtuen hankkeen aikana.

Hankkeen ehdottomana vahvuutena pitäisin sen ainutlaatuisen laaja-alaista koulutustarjontaa. Hankkeen tarkoituksena on tarjota lupaaville yhtyeille opetusta niin soittotaidollisesti kuin liittyen lähestulkoon kaikkeen musiikkibisneksen ympärillä pyörivään toimintaan aina live-esiintymisestä median kanssa toimimiseen ja edustamiseen, eikä samankaltaista hanketta maastamme vielä löydy. Jos homma saadaan pidettyä laadukkaana, tulevaisuudessa hanke ja sen synnyttämät hedelmät kiinnostavat varmasti myös levy-yhtiöitä sekä myös mediaa. Tästä esimerkkinä Turku Rock Academyn sekä levy-yhtiö Universalin aloittama yhteistyö, jonka tuloksena Universalin kykyjenetsijät käyvät kuuntelemassa hankkeen yhtyeitä (Turun kaupunki, 2014).

Yhteenvetona Rock Academyn käynnistysprosessin hyvistä ja kehitystä vaativista puolista sanoisin, että hanke on lähtenyt lupaavasti liikkeelle eikä suurempia karikkoja ole näköpiirissä. Onnistumisia on enemmän kuin epäonnistumisia ja toivon, että

oheen laatimat omat näkökulmani sekä havaintoni aiheuttavat keskustelua hankkeen vetäjien joukossa.

Tietysti hankkeen luonne muuttuu kun aletaan työskentelemään neljän jatsoon pääseen bändin kanssa, ja tästä hankkeen osiosta voisinkin tehdä aivan oman arviointitutkimuksensa. Samalla hankkeen kuva ja suunta luultavasti kuitenkin myös selkiytyy ja bändit tulevat enemmän tutuiksi itse ohjaajien sekä Monitoimitalon henkilökunnan kanssa. Alkuvaiheessa on siis kuitenkin tehty paljon hyviä ja oikeita asioita ja toivon, että ohjaajien hyvä ote kantaa loppuun saakka, puhumattakaan itse bändeistä.

6.2 Rock Academy –hanke ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy

”Kaikissa hyvissä bändeissä on vähintään yksi potentiaalinen syrjäytymisvaarassa oleva nuori. Taiteilijathan tunnetusti ovat herkempiä ja eri puusta veistettyä ryhmää. Jos me hoidetaan että heillä on tekemistä ja ura ja että he kokevat saavansa tehdä jotain tärkeää, eikö se silloin ole nuorisotyötä parhaimmillaan” (Bertenyi, 2012)

Rock Academyn yhtenä tavoitteena on myös nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen. Kuten Turun hankkeen yksi vetäjä Mark Bertenyi toteaa, on hankkeessa lopulta kyse myös soittoharrastuksen pariin kannustamisesta ja tätä kautta myös osaltaan nuorten sosiaalisesta vahvistamisesta. Yleinen ilmapiiri on jo pitkään mielestäni suosinut esimerkiksi urheiluharrastusta taideharrastusten, kuten musiikin, kustannuksella vaikka taide –ja kulttuurilähtöisellä kasvatuksella on todistetusti kulttuurikompetenssia lisäävä sekä syrjäytymistä ehkäisevä vaikutus (Seirala, 2012).

Tästä syystä toivon, että Rock Academyn onnistuisi toiminnallaan osoittavan konkreettisesti sen tekevän ennaltaehkäisevää työtä nuorten syrjäytymistä vastaan. Ehkäisevän työn tuloksien osoittaminen on toisinaan hankalampaa kuin vastaavasti korjaavalla puolella, mutta syrjäytymisvaarassa olevien nuorten omat tarinat siitä kuinka musiikkiharrastus tai jopa tuleva ammattiura ovat mahdollisesti tuoneet uutta sisältöä tai merkitystä omaan elämään, saattaisivat tuoda hankkeelle näyttöjä sen onnistumisista tällä saralla. Tällä saattaisi olla myös positiivinen vaikutus myös tulevan rahoituksen takaamisen kannalta. Joka tapauksessa vaikka konkreettisia näyttöjä voi toisinaan olla hankalaa antaa numeroina tai tilastoina, nuorten ja nuorten bändienkin kanssa itse työskennelleenä uskallan sanoa jo nyt hankkeen toimivan innostavana kokemuksena luultavasti suurelle osalle siihen osallistuvista nuorten bändeistä. Tämä jos mikä on sosiokulttuurista innostamista parhaimmillaan.

Toivon myös, että Rock Academya toteutetaan Tampereella ja muuallakin Suomessa niin, ettei se myöskään polje hankkeen ulkopuolelle jääneitä yhtyeitä ja artisteja alleen. Näkisin tilanteen sellaisena, että kun hankkeen piiriin on lopulta vain yhden karsinta-esityksen perusteella valikoituneita bändejä, on todennäköistä, että myös hankkeen ulkopuolelle on jäänyt monia omalla tavallaan erittäin potentiaalisia ja lahjakkaita muusikonalkuja. Eli toisin ilmaistuna kaupunki sekä nuorisotoimi osaisi myös jatkossa pitää silmät auki muidenkin lahjakkaiden yhtyeiden suhteen, eikä siten, että Rock Academysta muodostuisi ”taivaspaikka” siihen valituille bändeille muiden jäädessä hankkeen jalkoihin.

Vaikka hankkeen varsinainen päätavoite ei ole nuorten syrjäytymisen ehkäisy, on hanke kuitenkin nuorille (alle 29 –vuotiaille) suunnattu ja samalla se siis tekee osaltaan myös nuorisotyötä. Esimerkiksi perinteisemmän nuorisotyönä tehtävän taideohjauksen erottaa Rock Academysta se, että Rock Academy pyrkii todellakin viemään hankkeeseen valitut yhtyeet mahdollisimman pitkälle antamalla näille ammattimaista opastusta.

Hanke antanut jo aiemmin monille turkulaisille nuorille yhtyeille uskoa omaan tekemiseen ja sama työ jatkuu nyt jo ympäri Suomea Rock Academyn leviämisen myötä. Tämän vuoksi uskoisin, että hankkeen ohjaajilla olisi suotavaa olla itsellään myös nuorisotyöntekijän tai –ohjaajan taustaa, varsinkin alaikäisten bändien ja artistien kanssa toimittaessa.

7 LOPPUSANAT

Keräämäni palautteen, kirjallisten sekä muiden lähteiden ja oman arviointini jälkeen työn tulos on tässä. Kuten olen aiemmin arviointitutkimustani tehdessä todennut, Turusta Tampereelle adoptoitu Rock Academy on mielestäni tarkasti suunniteltu nuorille musiikintekijöille suunnattu ainutlaatuinen hanke, jonka lähtösysäys on Tampereella onnistunut moitteettomasti. Tässä arviointitutkimuksessa esitetyt huomiot ja kehitysehdotukset ovat tutkimuksen tekijän omia päätelmiä ja toivon, että niistä löytyisi myös huomionarvoisia kohtia hankkeen vetäjille niin Tampereella kuin mahdollisesti muissakin hanketta järjestävissä kaupungeissa.

Olisin itse hyvin mielelläni rajannut opinnäytetyöni hieman laajemmaksikin hankkeen suhteen, mutta koska aiemmin hankkeen piirissä aloittaneita yhtyeitä ei vielä kaupungeissa ole oli työ siis pakko rajata karsintavaiheen aikaiseen käynnistysprosessiin. Olisin toivonut myös enemmän vastauksia koskien tekemääni tutkimushaastattelua, mutta olosuhteiden pakosta oli pärjättävä eteenpäin sillä materiaalilla jota lopulta sain käyttööni. Monitoimitalon toimintavastaava ja opinnäytetyöni tilaajatähon edustaja Jukka Etu-Seppälä oli työni aloittamisen kannalta suureksi avuksi selvitettyään minulle hankkeen toimintatavoitteita syksyllä 2014 sekä toimittamalla nähtäväkseni hanketavoitteet. Näistä oli suurta apua verratessani ja arvioidessani alkuvaiheen tavoitteiden täyttymistä.

Jään mielenkiinnolla itse seuraamaan hankkeeseen valittujen neljän yhtyeen tietä Rock Academyn parissa sekä hankkeen kehittymistä tulevaisuudessa.

LÄHTEET

Ahjolan kansalaisopisto 2015. Kotisivut. Viitattu 22.1.2015.

<http://ahjola.fi/nuorisoty/kesa>.

Aho, Leena & Haapanen, Sinikka & Hekkinen, Minna & Laitinen, Eino & Majanen, Seija & Pilke, Jorma & Sarha, Maisa 2009. Nuorisotyön mieli ja merkitys. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Grönfors, Matti 2011. Laadullisen tutkimuksen kenttätyömenetelmät. Hämeenlinna: Sosiologi-filosofiapu-Vilkka. Viitattu 30.11.2014.

http://vilkka.fi/books/Laadullisen_tutkimuksen.pdf

Kylmäkoski, Merja 2003. Arviointitutkimus osana nuorisotutkimuksen työkenttää. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura. Viitattu 3.12.2014.

<http://www.nuorisotutkimusseura.fi/sites/default/files/verkkojulkaisut/arviointi.pdf>.

Ojala, Juha, Salavuo, Miikka, Ruippo, Matti & Parkkila, Outi 2006. Musiikkikasvatus-teknologia. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Saaranen-Kauppinen, Anita & Puusniekka, Anna 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 15.12.2014. <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/>.

Seirala, Viivi 2012. Eläköön taidekasvatus!. Helsinki: Suomen Kuntaliitto.

Seppänen-Järvelä, Riitta 2004. Prosessiarviointi kehittämissuorituksissa - Opaskäytäntöihin. Helsinki: STAKES. Viitattu 28.12.2014.

https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/75862/Arviointiraportteja4_04.pdf?sequence=1

Paaso, Marika & Kaski, Heli 2012. Musiikki on äänekäs terapeutti. Yleisradio. Viitattu 15.11.2014. http://yle.fi/uutiset/musiikki_on_aanekas_terapeutti/6377567.

Pitkäranta, Ari 2010. Laadullisen tutkimuksen tekijälle. Satakunnan AMK. Viitattu 5.1.2015

https://www.samk.fi/download/13153_Laadullisen_tutkimuksen_tyokirja_APitkaranta.pdf

Rautio, Maria 2012. Musiikista ammatti Turun Rock Academyn avulla: Koulun kautta studioon. Yleisradio. Viitattu 6.1.2015.

http://yle.fi/ylex/uutiset/musiikista_ammatti_turun_rock_academyn_avulla_koulun_kautta_studioon/3-7611610

Tampereen kaupunki 2010. Kotisivut. Viitattu 29.11.2014.

<http://www.tampere.fi/hallintojatalous/organisaatio/hyvinvointipalvelut/kulttuuri.html>.

Tampereen Musakeskus Oy 2014. Kotisivut. Viitattu 15.12.2014.

<http://musakeskus.fi/>.

Turun kaupunki 2014. Tiedote ”Turku Rock Academy ja levy-yhtiö Universal aloittavat mittavan yhteistyön”. Viitattu 28.11.2014.

<http://www.turku.fi/Public/default.aspx?contentid=534316&nodeid=19069>.

Turun kaupunki 2014. Tiedote: ”Turku Rock Academy ja levy-yhtiö Universal aloittavat mittavan yhteistyön”. Viitattu 29.11.2014.

<https://www.turku.fi/Public/default.aspx?contentid=534413&nodeid=23>

Turku Rock Academy s.a. Toimintasuunnitelma vuosille 2014–2016. Ei julk.

LIITTEET

Liite 1. Haastattelukysymykset.

Opinnäytetyö-haastattelu

4.12.2014

Risto Pajari

1. Miksi halusitte osallistua Rock Academy – karsintoihin bändinä?
2. Koetteko, että osallistumisesta oli Teille hyötyä musiikillisesti/muuten?
3. Oletteko tutustuneet hankkeeseen liittyviin Monitoimitalo13ssa järjestettäviin Akademian klinikoihin? Jos kyllä, mitä mieltä näistä olette olleet?
4. Miten hyvin tunnette Rock Academy – konseptin ennestään? Haluatteko antaa hankkeelle ruusuja/risuja (parannusehdotuksia jne.)?
5. Viimeiseksi omaan musisointiin liittyen, onko toiveissanne luoda musiikista itsellenne ammatti vai riittääkö se pelkkänä harrastuksena?

Kiitos!

Liite 2. Turku Rock Academyn toimintasuunnitelmaa 2014-2016.

TOIMINTASUUNNITELMA 2014-2016

ROCK ACADEMY – BÄNDITOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Turun kaupungin vapaa-aikatoimialan nuorisopalveluissa on kehitetty uraa uurtava bänditoiminnan kehittämismalli, nimeltään Turku Rock Academy. Siinä mukaan valittujen yhtyeiden kanssa tehdään pitkäjänteistä ja monipuolista kasvatus- ja opetustyötä kahden vuoden ajan.

Toiminta käynnistyi nykyisessä muodossaan vuoden 2012 keväällä. Pilottivaiheessa mukana on 12 yhtyettä täysipainoisesti. Osallistujien ikähaarukka on 14 – 29 vuotta.

Toiminnasta on tarkoitus luoda pysyvä toimintamuoto nuorisotyöhön.

Toiminta on saanut osakseen kiinnostusta ja yhteydenottoja ensimmäisten toimintakuukausien aikana Tampereelta, Helsingistä, Kuopiosta, Joensuusta ja Jyväskylästä. Kaikki alueen merkittävimmät mediat ovat raportoineet toiminnasta kuten myös YLE:n kulttuuriuutiset TV 1:n puolella.

TAUSTA JA TARVE

Turun kaupungin nuorisopalvelut ylläpitää Auran Panimon tiloissa kahta bändien treenikämpää ja äänitysstudiota. Bändikämpissä treenaa yhteensä n. 15 yhtyettä. Nuorten- taide- ja toimintatalo Vimmassa on mahdollisuus esiintyä sekä harrastaa media- alan toimintoja.

Bändit joutuvat kuitenkin pärjäämään omillaan, verrattuna esimerkiksi urheiluharrastukseen, jossa on pitkät perinteet talkootyöstä, loistavat suorituspaikat, palkattuja valmentajia jne. Bänditoiminta ja musiikki ovat nuorten elämässä huomattavassa roolissa. Turussa on hyvin aktiivinen bändikenttä. Tästä todisteena esimerkiksi 17 vuotta järjestetty Turku Bandstand bändikilpailu, johon ottaa osaa vuosittain 50 – 60 yhtyettä. Yhteensä kaupungissa on useampi sata aktiivista yhtyettä.

Ennaltaehkäisevän nuorisotyön muotona bänditoimintaa voidaan hyödyntää huomattavasti nykyistä enemmän. Bändiharrastus on monesti nuoren ainoa harrastus ja se on hyvin kokonaisvaltainen oma maailmansa, joka vaatii nuorelta jatkuvaa panostamista.

Bändien kehittyminen on usein hidasta, johtuen opastuksen puutteesta. Yksinään treenikämpällä ahertava yhtye ei saa palautetta taikka kannustusta. Tässäkin ero urheiluun on merkittävä. Opastus ja yhteisöllisyys johtavat usein nopeasti huomattaviin kehityskaskeliin. Tästä on esimerkkejä jo Rock Academyn toiminnan ensimmäiseltä vuodelta.

YLEISET TAVOITTEET

Rock Academy – kehittämishanke edistää osaltaan nuorten osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja arjen hallintaa toteuttamalla hallituksen lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissohjelman 2012 -2015 strategisten tavoitteiden toimenpiteitä mm. seuraavilta osin:

- 13- 17 –vuotiaisiin nuoriin kohdentuen:
- lisäämällä tietoyhteiskuntaosallisuutta ja mediataitoja (strateginen tavoite 1, toimenpide 1.4)
 - lisäämällä harrastusten saavutettavuutta (tavoite 2, toimenpide 2.2)
 - lasten ja nuorten oma toiminta (tavoite 2, toimenpide 2.3)
- 18- 29 –vuotiaisiin nuoriin kohdentuen:
- erilaiset oppimis- ja työllistymispolut (tavoite 3, toimenpide 3.3.)

(Eritellymmiin kohdassa Toiminnan sisällöt, tavoitteet ja mittarit)

Tavoitteena on myös, että paikallisen musiikkiosaamisen ja bänditoiminnan taso paranee ja kaupungista tulee yhtyeitä, jotka nousevat valtakunnan tasolle. Bänditoiminnan yhteisöllinen luonne korostuu ja yhteistyön ja verkoston merkitys kasvaa. Kaikki kaupungin yhtyeet tulevat hyötymään toiminnasta. Tätä kautta tavoitamme huomattavan määrän nuoria. Samalla tämän uudenlaisen nuorisotyön sovelluksen kautta olemme mukana tukemassa syrjäytymistä ehkäisevää toiminnan muotoa, joka tähän asti ei olla hyödynnetty.

Rock Academyn resurssitarvearvio on rakennettu siten, että yhteensä 12 yhtyettä / kaupunki voi olla samaan aikaan mukana. Tämä tarkoittaa noin 48-60 nuorta jokaisesta kaupungista riippuen bändin koosta, ja yhteensä 190 – 240 nuorta neljässä kaupungissa. Tavoitteena on, että yhtyeet pääsevät kehittymään kaikilla mahdollisilla bänditoiminnan sektoreilla. Kaksi vuotta on riittävän pitkä aika, jotta bändien todellinen potentiaali saadaan esille. Bändien kanssa tehdään töitä viikoittain. Toiminta on tällöin myös nuorille riittävän haastavaa. Toiminta on osallistujille maksutonta.

